

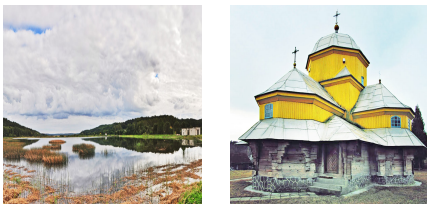
О. В. Крилошанська

Лелехівка

ЛЕЛЕХІВКА – село Яворівського району Львівської області. Підпорядк. Івано-Фр. селищ. раді. Уздовж села в долині р. [Верещиця](#) (притока [Дністра](#)) до оз. Янівський став тягнеться каскад ставків (нині експлуатує ПАТ «*Львіврибкомбінат*»). Пobl. Л. 1984 з метою збереження та наук. вивчення унікал. ландшафтів Укр. Розточчя створ. природ. заповідник заг.-держ. значення «Розточчя» (на Зх.), 1998 для збереження, відтворення та рац. використання типових і унікал. лісостеп. ландшафтів та ін. природ. комплексів у р-ні Гол. європ. вододілу – *Яворівський національний природний парк* (1996–98 – регіон. ландшафт. парк; на Сх.). Знаходиться на незнач. відстані від смт Івано-Франкове (до 1944 – Янів), з яким має тісні екон., культурні та ін. зв'язки, та залізнич. ст. Янів-Львівський і за бл. 28 км від обл. центру та райцентру. Площа 1,17 км². За переписом 2001, насел. складало 352 особи; станом на 2015 – 368 осіб; переважно українці. Вперше згадується 1553 у документі про розмежування сіл львів. і городоцент староств. За нар. переказами, назва походить від імені першопоселенця (або власника) Лелеха. Здавна через село проходив т. зв. Солярський шлях, яким возили на Пн. сіль із Прикарпаття. В описі польс. королів. маєтностей 1565 зазначено, що село є новопосадженим (ймовірно, його відновлено після знищення татарами, про набіг яких задокументовано 1613 і 1621) і перебуває на волос. праві. На той час селяни не виконували панщини, а лише сплачували натурал. і грош. податки. Лелехівці разом з янів. міщанами брали участь у боротьбі проти львів. старостини 1635–47, Визв. війні під проводом Б. Хмельницького. Козац. війська тут побували двічі – 1648 і 1655. Унаслідок військ. дій станом на 1663 у селі мешкали лише 10 родин. Після 1-го поділу Польщі 1772 – у межах кордонів Австрії (від 1867 – Австро-Угорщина). 1832 село у казни придбав граф К. Карніцький. Пізніше навколиш. землями володіли його дочка М. Буоль та графи Голуховські. В остан. чв. 19 ст. проживали понад 300 осіб, з яких третину складали поляки. Під час 1-ї світової війни у вересні 1914 та 1915 pobl. Л. і Янова відбувалися кровопролитні бої. 1920–39 – у межах кордонів Польщі, входила до Ґрудек-Яґеллон. пов. Львів. воєводства. Від 1939 – у складі Львів. обл. УРСР; від 1940 – Янів., від 1962 – Яворів. р-нів. Жит. зазнали сталін. репресій. Від 28 червня 1941 до 25 липня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. До серед. 1950-х рр. вели збройну боротьбу загони ОУН–УПА. Нині функціонує Лелехів. лісництво. Є початк. школа. Збереглася дерев'яна церква Успіння Пресвятої Богородиці (збудов. 1813 на місці старішої, у 1930-х рр. її розширено за проектом Є.

Нагірного; нині пам'ятка архітектури нац. значення; діє громада УАПЦ). Храм розташ. у центр. частині села, на підвищенні; зведений на кам'яному підмурку одноверхим, хрестоподібним у плані, розмірами 14,3 × 11,3 м; на Сх. від нього – дерев'яна двох'ярусна дзвіниця розмірами 3,2 × 3,2 м. У центрі храму – квадратова нава, до якої віссю у пн.-сх. напрямку прилягає вужчий гранчастий вітар із прибудов. ризницями, у пд.-зх. напрямку – вужчий квадратний бабинець, а з боків до нави прилаштовані вужчі гранчасті рамена. Його опасання опирається на випусти вінців зрубів; стіни підопасання створ. із відкритих брусів, надопасання шальовано вертикально дошками. Храм. світл. восьмерик на середхресті нави вкритий увінчаною хрестом на підхрест. яблуку шоломовою банею, дзвіниця – пірамідал. дахом.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Заповідник «Розточчя» в мережі природно-заповідних об'єктів України: Мат. ювіл. наук. конф. у с. Івано-Франкове, 1–2 листоп. 1994.1995;
2. Лаба В. Історія містечка Янів від найдавніших часів до 1939 року (та штрихи до історії села Лелехівка). 2000;
3. Яворівщина: Фотоальбом. 2012 (усі – Львів).

Бібліографічний опис:

Лелехівка / О. В. Крилошанська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-54133>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).